

RP 219/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 88 och 126 § i en lag om ändring av beredskapslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att en lag om ändring av beredskapslagen ändras. Det föreslås att det i lagen görs ändringar av teknisk natur i syfte att samordna de ändringar i 88 och 126 § i beredskapslagen som sommaren 2022 stadfästes samma dag till följd av två separata regeringspropositioner.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och de viktigaste förslagen.....	3
2 Ikraftträdande.....	4
3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	4
LAGFÖRSLAG	5
Lag om ändring av 88 och 126 § i en lag om ändring av beredskapslagen.....	5
BILAGA	7
PARALLELLTEXT	7
Lag om ändring av 88 och 126 § i en lag om ändring av beredskapslagen.....	7

MOTIVERING

1 Bakgrund och de viktigaste förslagen

Sommaren 2022 behandlade riksdagen två regeringspropositioner som innehöll förslag till ändring av delvis samma paragrafer i beredskapslagen. I den ena propositionen var det fråga om en brådskande översyn av beredskapslagen med tanke på hybridhot (RP 63/2022 rd) och i den andra ändringar som gäller inrättande av välfärdsområden (RP 56/2021 rd). Propositionerna hade således inget innehållsmässigt samband med varandra, men de ändringsförslag som ingick i dem gällde delvis samma bestämmelser i beredskapslagen.

Regeringens proposition 63/2022 rd som gäller hybridpåverkan lämnades till riksdagen i april 2022 och godkändes i juni. Lagförslagen stadfästes den 8 juli 2022 och lagen om ändring av beredskapslagen (706/2022) trädde i kraft den 15 juli 2022. I samband med ändringen fogades till beredskapslagen en ny grund för undantagsförhållanden och gjordes i lagens andra paragrafer ändringar som direkt hänför sig till den nya grunden för undantagsförhållanden. I propositionen gjordes små ändringar i bland annat 88 och 126 § i beredskapslagen.

Den ovannämnda regeringspropositionen behandlades i riksdagen samtidigt som regeringens proposition 56/2021 rd som gäller inrättande av välfärdsområden, och som också innehöll förslag till ändring av 88 och 126 § i beredskapslagen. Även dessa förslag godkändes i riksdagen i juni 2022 och stadfästes den 8 juli 2022. Den lagen om ändring av beredskapslagen (631/2022) träder i kraft den 1 januari 2023.

Den ovan beskrivna tidtabell för behandlingen av regeringspropositionerna som av en slump är helt överlappande ledde till att det inte var möjligt att i sin helhet under riksdagsbehandlingen samordna de ändringar som ingick i propositionerna. De ändringar i 88 och 126 § i beredskapslagen som gäller inrättande av välfärdsområden stadfästes och träder därför i kraft med en ordalydelse där de ändringar i samma paragrafer som trädde i kraft den 15 juli 2022 inte har beaktats. I praktiken leder detta till att de ändringar i 88 och 126 § i beredskapslagen som trädde i kraft i juli 2022 kommer att upphävas den 1 januari 2023.

Både regeringens och riksdagens entydiga avsikt vid behandlingen av de ovannämnda regeringspropositionerna var att båda de godkända ändringarna skulle gälla tills vidare. Avsikten var alltså inte att de ändringar som trädde i kraft den 15 juli 2022 skulle upphävas från och med den 1 januari 2023, vilket håller på att hända av tekniska skäl som gäller behandlingen av lagförslag.

I denna proposition föreslås det av ovan beskrivna skäl att den lag om ändring av beredskapslagen som träder i kraft den 1 januari 2023 ska korrigeras så att de ändringar av 88 och 126 § i beredskapslagen som stadfästes genom lag 706/2022 gäller tills vidare i enlighet med riksdagens syfte. I praktiken genomförs detta genom att de ändringar av ordalydelsen i 88 och 126 § i beredskapslagen som godkänts genom lag 706/2022 och lag 631/2022 slås samman från och med den 1 januari 2023. Det föreslås att det i ordalydelsen i 88 § i beredskapslagen samtidigt görs smärre grammatiska ändringar.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. På grund av propositionens tekniska natur har det inte begärts utlåtande om den. Propositionen har inga konsekvenser med tanke på statsbudgeten.

2 Ikraftträdande

Den lag om ändring av beredskapslagen som föreslås bli ändrad träder i kraft den 1 januari 2023, och det är därför skäl att de ändringar som i denna proposition föreslås i den lagen träder i kraft den 1 januari 2023. Ändringslagen kan efter nämnda tidpunkt inte längre ändras på det sätt som föreslås i propositionen.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Beredskapslagen har stiftats i grundlagsordning som en så kallad undantagslag. En lag som har stiftats i grundlagsordning kan enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning ändras i vanlig lagstiftningsordning, om inte ändringslagen utvidgar det undantag från grundlagen som den ändrade lagen utgör. I grundlagsutskottets vedertagna praxis har det också ansetts att även sådana för helheten oväsentliga tillägg och ändringar kan genomföras i vanlig lagstiftningsordning även om de innebär en liten utvidgning av undantaget, förutsatt att hela arrangemanget, som ursprungligen var ett undantag från grundlagen, och dess innehållsliga betydelse inte därigenom får en annan karaktär (till exempel GrUU 8/2006 rd, GrUU 57/2002 rd, GrUU 30/1998 rd).

Genom de ändringar som föreslås i 88 och 126 § i beredskapslagen fås ordalydelsen i paragraferna att från och med den 1 januari 2023 motsvara det syfte som riksdagen har haft när den godkände de ändringar som i regeringspropositionerna 63/2022 rd och 56/2021 rd föreslås i paragraferna i fråga. Genom de ändringar som föreslås i denna proposition förhindras det att de ändringar som avsågs gälla tills vidare och som gjordes genom lag 706/2022, som stiftats med grundlagsutskottets medverkan, upphävs från och med den 1 januari 2023.

De föreslagna ändringarna är av teknisk natur och lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 88 och 126 § i en lag om ändring av beredskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ändring av beredskapslagen (631/2022) 88 och 126 § som följer:

88 §

Social- och hälsovårdstjänster samt hälsoskydd

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 4–6 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen kan avstå från

- 1) iakttagandet av i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivna frister vid ordnande av icke brådskande vård, om det är nödvändigt för ordnande av brådskande vård och om patientens hälsa inte riskeras av att tidsfristen överskrids,
- 2) bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen,
- 3) behandlingen av och beslutsfattande i fråga om anmälningar i anslutning till anmälningspliktig verksamhet enligt hälsoskyddslagen (763/1994) samt uppgifter i anslutning till utredning av bostäders hälsorisker.

För tryggnad av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 4–6 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att kommunen kan avstå från ansvaret för att ordna småbarnspedagogik enligt lagen om småbarnspedagogik (540/2018), om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan ordna vården av barnen på annat sätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

126 §

Skyldighet att offentliggöra meddelanden

Utgivare och utövare av programverksamhet är skyldiga att utan ersättning publicera eller sända statsrådets, ministeriernas, regionförvaltningsverkens, närings-, trafik- och miljöcentralernas, välfärdsområdesstyrelsernas, kommunstyrelsernas, polisens, Gränsbevakningsväsendets, de militära myndigheternas och räddningsmyndigheternas meddelanden om tillämpningen eller iakttagandet av denna lag, vilka snabbt måste nå hela befolkningen eller befolkningen inom ett visst område för att syftet med denna lag ska nås. Sådana meddelanden ska utan dröjsmål i

oförändrad form publiceras i ifrågavarande periodiska publikation, nätpublikation eller program.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20 oktober 2022

Statsminister

Sanna Marin

Justitieminister Anna-Maja Henriksson

Lag

om ändring av 88 och 126 § i en lag om ändring av beredskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring av beredskapslagen (631/2022) 88 och 126 § som följer:

1.1.2023 Gällande lydelse

88 §

*Social- och hälsovårdstjänster samt hälso-
skydd*

För tryggande av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen kan avstå från

1) iakttagandet av i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivna frister vid ordnande av icke brådskande vård, om det är nödvändigt för ordnande av brådskande vård och om patientens hälsa inte riskeras av att tidsfristen överskrids,

2) bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen (1301/2014),

3) behandlingen av och beslutsfattande i fråga om anmälningar i anslutning till anmälningspliktig verksamhet enligt hälsoskyddslagen (763/1994) samt uppgifter i anslutning till utredning av bostäders hälsorisker.

För tryggande av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1, 4 och 5 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att kommunen kan avstå från ansvaret för att ordna småbarnspedagogik enligt lagen om småbarnspedagogik (540/2018), om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan ordna vården av barnen på annat sätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

Föreslagen lydelse

88 §

*Social- och hälsovårdstjänster samt hälso-
skydd*

För tryggande av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 4–6 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen kan avstå från

1) iakttagandet av i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) föreskrivna frister vid ordnande av icke brådskande vård, om det är nödvändigt för ordnande av brådskande vård och om patientens hälsa inte riskeras av att tidsfristen överskrids,

2) bedömning av servicebehovet i enlighet med 36 § i socialvårdslagen,

3) behandlingen av och beslutsfattande i fråga om anmälningar i anslutning till anmälningspliktig verksamhet enligt hälsoskyddslagen (763/1994) samt uppgifter i anslutning till utredning av bostäders hälsorisker.

För tryggande av befolkningens social- och hälsovård under undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 4–6 punkten kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att kommunen kan avstå från ansvaret för att ordna småbarnspedagogik enligt lagen om småbarnspedagogik (540/2018), om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan ordna vården av barnen på annat sätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

1.1.2023 Gällande lydelse

126 §

Skyldighet att offentliggöra meddelanden

Utgivare och utövare av programverksamhet är skyldiga att utan ersättning publicera eller sända statsrådets, ministeriernas, regionförvaltningsverkens, närings-, trafik- och miljöcentralernas, välfärdsområdesstyrelsernas, kommunstyrelsernas, polisens, de militära myndigheternas och räddningsmyndigheternas meddelanden om tillämpningen eller iakttagandet av denna lag, vilka snabbt måste nå hela befolkningen eller befolkningen inom ett visst område för att syftet med denna lag ska nås. Sådana meddelanden ska utan dröjsmål i oförändrad form publiceras i ifrågavarande periodiska publikation, nätpublikation eller program.

Föreslagen lydelse

126 §

Skyldighet att offentliggöra meddelanden

Utgivare och utövare av programverksamhet är skyldiga att utan ersättning publicera eller sända statsrådets, ministeriernas, regionförvaltningsverkens, närings-, trafik- och miljöcentralernas, välfärdsområdesstyrelsernas, kommunstyrelsernas, polisens, *Gränsbevakningsväsendets*, de militära myndigheternas och räddningsmyndigheternas meddelanden om tillämpningen eller iakttagandet av denna lag, vilka snabbt måste nå hela befolkningen eller befolkningen inom ett visst område för att syftet med denna lag ska nås. Sådana meddelanden ska utan dröjsmål i oförändrad form publiceras i ifrågavarande periodiska publikation, nätpublikation eller program.

Denna lag träder i kraft den 20 .